

Đề bài

**Đóng vai
Thúy Kiều
kể lại cho
mọi người
nghe việc
báo ân
báo oán.**

Bài làm

Trong mười lăm năm lưu lạc, cuộc đời tôi tưởng bị chôn vùi trong những tháng này “thanh lâu hai lượt thanh y hai lần”. Nhưng may mắn thay, đã có lúc tôi được cuộc đời nâng niu, ưu ái. Những thay đổi ấy có được là nhờ Từ Hải, một con người “đội trời đạp đất ở đời”.

Về với chàng ít lâu, sau những chiến công lừng lẫy của chàng, tôi trở thành đệ nhất phu nhân. Chàng hỏi tôi về những người đã từng có ơn, những kẻ đã hãm hại, đẩy tôi vào bể khổ. Rồi chàng mời hết những người có ơn, bắt hết những kẻ gian ác ấy về cho tôi toàn quyền xử tội. Thế là hôm ấy, tôi và chàng ngồi trên điện xét xử: báo ân và báo oán. Đầu tiên là Thú Sinh, người đã từng có ơn cứu tôi khỏi lầu xanh. Chàng Thúc bước vào, mặt đỏ như chàm, mình mẩy run run. Tôi nghĩ, chắc chàng quá sợ đây mà. Tôi biết chàng là người nhu nhược nhưng tôi không trách móc. Dù vợ cả chàng là Hoạn Thư luôn ghen tuông hành hạ tôi nhưng chuyện đó để khi khác! Giờ đây tôi phải đến ơn chàng. Tôi cất tiếng: “Chào chàng Thúc! Hôm nay mời chàng đến đây là để tôi bày tỏ chút lòng thành, xin được đền ơn chàng!”.

Nghe đến đây dường đã đỡ sợ nên chàng lên tiếng: “Vâng...!”. Tôi lại nói: “Nghĩa chàng dành cho tôi nặng đến nghìn non, trả làm sao hết. Đây có gấm trăm cuốn, bạc nghìn cân để tạ lòng chàng gọi là có vậy. Mong chàng nhận cho”. Người hầu bung lễ ra, chàng lạy tạ lời nhận lễ. Nhưng tôi nghĩ: “Sao chàng phải lạy tạ, chàng còn sợ chằng? Thôi ta để chàng đi vì còn nhiều người phải báo ân nữa”. Nhìn chàng, tôi lại chua xót nghĩ đến sự quý quyết của Hoạn Thư. Tại sao hai con người ấy lại có thể chung chẵn, chung gối được nhỉ! Tôi bèn mỉm cười nói thêm với chàng Thúc: “Vợ chàng quý quái tinh ma, phen này kẻ cắp bà già gặp nhau”.

Chàng đi ra và tiếp đó tôi báo ân cho nhiều người khác: vãi Giác Duyên, cô a hoàn, mụ quản gia... những người đã yêu thương, giúp đỡ tôi trong những ngày khôn khó.

Sau đó là đến việc báo oán, người đầu tiên mà tôi phải trả thù, trả hết oán chính là Hoạn Thư – vợ cả của Thú Sinh. Mụ vừa vào tới cửa tôi đã nói đón: “Tiểu thư cũng có thì giờ đến đây ư?”. Rồi tôi lại đồng đạc hơn: “Đàn bà dễ có mấy tay. Từ xưa đến nay được mấy người nhiều mưu mô, tinh quái như bà?”. Mụ vội vàng quỳ xuống, phần vì nhận ra tôi đang ngồi trên, phần vì thấy hàng hàng quân lính áo giáp, gươm đao đầy mình. Tôi nghĩ: “Chắc phen này mụ sẽ phát hoảng lên, sẽ lạy lục van xin vì biết mình có tội. Mụ sẽ biết thế nào là “gieo nhân nào được quả nấy”. Tôi lại đồng đạc hơn: “Dễ dàng là kiếp hồng nhan, ăn ở mà càng cay nghiệt thì sẽ càng chịu nhiều oan trái”. Đến đây Hoạn Thư đã hiểu ra. Nhưng mụ tinh ranh quá, mụ còn bình tĩnh khấu đầu rồi xin thưa. Tôi biết mụ sẽ kêu ca, sẽ chữa tội cho mình, lúc này tôi có thể cho mụ từ giã cõi đời nhưng tôi vẫn muốn xem mụ

sẽ nói gì, và cũng một phần vì tôi muốn xem mẹ có hối cải không. Nếu có, tôi có thể mở lượng khoan hồng tha không giết mẹ. Mẹ bắt đầu thưa: “Thưa phu nhân, tôi đây là phận đàn bà hèn kém nên cũng như ai. Tôi ghen tuông thì cũng là chuyện thường tình, nghĩ lại ngày ấy kẻ hèn mọn này đã để phu nhân ra gác viết kinh ở, vớ lại khi phu nhân bỏ đi, tôi đâu đuổi theo bắt về mặc dù biết gác viện đã mất vài thứ đáng giá... Nhưng cũng tại kẻ hèn mọn này gây ra việc chông gai, giờ thì chỉ còn biết trông chờ vào tấm lòng bao dung rộng lớn như biển cả của phu nhân mà thôi. Xin phu nhân nghĩ cho mà thương cho kẻ hèn kém này”.

Tôi bàng hoàng, khen cho mẹ khôn ngoan đến mực mà nói năng phải lời. Mẹ thật giáo hoạt, khôn ngoan, tinh quái, ranh mãnh. Nhưng lời nói của mẹ có lý quá, tôi cũng là đàn bà thì cần hiểu được suy nghĩ chung của đàn bà là thói ghen tuông. Nhưng tha cho mẹ thì may đời cho mẹ còn làm ra thì lại là người nhỏ nhen, vớ lại tôi đã có ý khoan hồng nếu mẹ biết hối cải. Dù chưa thấy hành động nhưng lời nói của mẹ thì cũng có tình, có lý. Mẹ đã nhận hết lỗi vào mình thì cũng khoan dung cho mẹ và tôi chỉ nói thêm: “Hãy biết hối cải vì sống mà tạo nhiều ơn nghĩa thì sẽ gặp nhiều điều tốt đẹp. Nên nhớ câu ở hiền gặp lành, ở ác gặp dữ”.

Sau đó tôi còn xử tội nhiều tên khác. Tất cả chúng đều là lũ gian ác, độc địa, bất nhân. Đã trải qua biết bao đắng cay, khổ nhục tôi càng thấm thía cái lẽ đời: “Hồng nhan bạc mệnh”. Nhưng thôi, giờ đây tôi đã đoàn tụ với cả nhà, có cha, có mẹ, có anh em, có người yêu chung thủy thì cuộc sống còn gì không hạnh phúc? Cuộc sống cũng có quy luật: “Gặp nhiều tai ương rồi sẽ có được niềm hạnh phúc”.